

IPARD 2 -program mere podrške poljoprivrednim proizvođačima u Srbiji

Prvi konkurs u Srbiji za sredstva iz prepristupnih fondova EU za ruralni razvoj (IPARD) biće raspisan u drugoj polovini decembra meseca i biće namenjen za nabavku traktora i druge mehanizacije, za šta će na raspolaganju biti 8,3 miliona evra iz fondova EU i budžeta Srbije,.

“Svaki poljoprivrednik koji prođe na konkursu i kupi traktor ili mehanizaciju, moćiće da računa na povraćaj oko 60 odsto sredstava, ali bez uračunatog PDV-a.

Poljoprivrednici će moći da nabave samo jedan traktor (mašinu) za vreme trajanja čitavog IPARD programa (2014-2020), a snaga traktora, čija se nabavka subvencionise iz tog fonda, zavisice od sektora ulaganja i obima proizvodnje.

Na primer, ako se neko bavi voćarstvom i ima od dva do 10 hektara prijavljenih površina pod zasadam, moćiće da nabavi traktor snage 60 kW, dok će jači traktor, do 80 kW, moći da nabavi samo ukoliko ima veće površine, između 10 i 50 hektara.

Procedura povraćaja novca ne bi trebalo da traje duže od nekoliko meseci, ali da je, zbog toga što su u pitanju velike sume, kontrola trošenja sredstva dobijenih iz IPARD-a rigorozna, “kako ona administrativna, tako i ona na terenu”.

Ukoliko neko konkuriše za nabavku traktora, mora da računa na nekoliko kontrola i provera u toku samog procesa, pa pored ostalog kontrola Uprave na licu mesta proverava da li su tačne sve okolnosti koje je u dokumentaciji poljoprivrednik naveo kao svoju prednost, mimo opštih zahteva konkursa, a proverava se i da li je traktor nakon svega i dalje u vlasništvu aplikanta ili je možda prodat.

Uslovi svakog IPARD konkursa, pa i ovog prvog, je da poljoprivrednici moraju da imaju registrovano, komercijalno gazdinstvo u aktivnom statusu, da su izmirene sve obaveze po osnovu javnih prihoda (poreza, doprinosa za PIO, dug prema ministarstvu...), dok će posebni uslovi biti propisivani za svaki sektor, u zavisnosti od broja grla, obradivih površina i kapaciteta za preradu.

Bitan deo konkursne dokumentacije je i poslovni plan, kojim se dokazuje ekonomska održivost domaćinstva, a koji poljoprivrednik priprema sam ili uz pomoć konsultanata.

Za novac iz IPARD-a moćiće da konkurišu poljoprivrednici, ali i zadruge, kao i mala i srednja agro preduzeća, ali ne oni koji imaju ispod dva hektara zemlje ili nedovoljan broj grla.

“Minimalna vrednost povraćaja novca iznosi 5.000 evra, a maksimalan iznos, za određene investicije ide i do million evra.

Za programski period od sedam godina, jedan korisnik može da ostvari maksimalan povrat sredstava od 1,5 miliona evra.

“Procenat povraćaja novca u IPARD-u iznosi od 60 pa do čak 80 odsto, ako se radi o investicijama u zaštitu životne sredine, kao što su recimo lagumi za odlaganje stajnjaka”,.

Precizirao je i da je IPARD predviđa da u ukupnim sredstavima povraćaja, novac iz EU učestvuje sa 75 odsto, dok je ostatak iz budžeta Srbije.

“Postoji jasno definisan, transparentan sistem ocenjivanja korisnika. Svaka stavka nosi određen broj poena”, boduje se da li je na primer poljoprivrednik mlađi od 40 godina, da li je žena nosilac poljoprivrednog gazdinstva ili da li za sredstva konkuriše neko ko živi u području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi ili ima formalno poljoprivredno obrazovanje.

U slučaju da više zahteva ima isti broj bodova, prednost će imati ranije podnet zahtev.

Srbiji je na raspolaganju ukupno 175 miliona evra, koje će dobiti bespovratno za period do 2020. godine, da će u narednoj 2018godini od te sume na raspolaganju biti 50 miliona evra.

Drugi konkurs očekuje se u martu 2018. godine, a poljoprivrednici će moći da se prijave za novac potreban za nabavku opreme za preradne kapacitete, kao i za marketing, za šta je namenjeno 11,7 miliona evra.

Pozivi će biti kontinuirani i da će se odvijati po unapred određenom kalendaru, a da potencijalni korisnici mogu da se upoznaju sa pravilnicima na sajtu Ministarstva poljoprivrede i Uprave za agrarna plaćanja.

Istaknuto je da je Uprava već uradila obuku savetodavnih stručnih službi koji na terenu podučavaju poljoprivrednike o mogućnostima koje im pruža IPARD, a biće štampane i detaljan vodič korisnike.

“Svi oni koji ne mogu da se pronađu u IPARD-u, svoju mogućnost za subvencionisanje imaju na raspolaganju u nacionalnom programu. Niko neće ostati bez podrške”,.

Evropska unija je za osam zemalja, koje su postale njene članice 2004. godine, a kasnije i za još tri nove – Bugarsku, Rumuniju i Hrvatsku, kroz pretpriputne fondove za poljoprivredu stavila na raspolaganje 3,1 milijardu evra.

dipl.ing.polj.Stefanović Nenad

PSSS Leskovac

Korisnici treba da znaju da ovaj program nije namenjen malim ali ni najvećim proizvođačima, rečeno na savetovanju u Ivanjici

IPARD 2 program S obzirom na to da će sredstva IPARD-a uskoro biti dostupna poljoprivrednicima iz cele Srbije nakon objavljivanja konkursa krajem ove godine, prezentacija je bila dobra prilika da se svi zainteresovani upoznaju sa pravilima i zahtevima ovog programa, kako bi mogli da se blagovremeno pripreme za njegovo korišćenje.

Kroz IPARD 2 program biće dostupno oko 175 miliona evra bespovratne pomoći, a sredstva će pokrivati u proseku od 50% do 70% potrebnih sredstava za projekte u vrednosti od 5.000 do 2.000.000 eura, zavisno od svrhe.

Bespovratna sredstva ovog programa će se dodeljivati za traktore, proizvodnju, preradu i plasman mleka, mesa, voća i povrća, organsku proizvodnju, kao i ruralni turizam.

Ono što je međutim bilo obeshrabrujuće za individualne poljoprivredne proizvođače sa ovog područja je činjenica da ako u sektoru voća žele pozamašne subvencije, u posedu i proizvodnji moraju imati bar 2 hektara pod jagodastim voćem, u koje spadaju malina i kupina kao dominantni proizvodi. Slični otežavajući uslovi važe i za nabavku traktora i proizvodnju mesa i mleka.

Suština je da evropski fondovi postaju dostupni našim poljoprivrednicima. Ministarstvo poljoprivrede je donelo dva pravilnika koji su stupili na snagu u septembru. Jedan se tiče investicija u fizičku imovinu gazdinstava, a drugi investicija u preradu mesa mleka, voća i povrća. Prvi javni poziv se očekuje krajem decembra a odnosiće se na nabavku traktora ,za svaku meru koju je država usvojila, postoje opšti i specifični kriterijumi o tome ko i na koji način može aplicirati za sredstva iz IPARD Programa.

Za ulaganja u fizičku imovinu gazdinstva, zahteve mogu podneti fizička lica, preduzetnici, pravna lica i zemljoradničke zadruge. Na osnovu pravilnika za preradu, zahteve ne mogu podnositi fizička lica. Zemljište na kojem se gradi objekat ili obavlja proizvodnja mora biti u vlasništvu ili u zakupu od najmanje deset godina. Moraju biti izmirena sva javna dugovanja, na lokalnom i republičkom nivou, a potrebno je dostaviti i podatke o stručnoj spremi. Ako je ona u domenu poljoprivrede ili veterine omogućuje veću prohodnost. Kriterijuma ima još mnogo ali su ovo neki osnovni koji moraju biti ispunjeni da bi se uopšte apliciralo za bespovratna sredstva.

Jedan od opštih osnovnih uslova jeste da potencijalni korisnik odnosno podnosilac zahteva ima minimum 2 hektara ali pod jagodičastim voćem, ili 5 hektara pod ostalim, jabučastim, koštičavim ili nekim drugim voćem. ,savet takvim proizvođačima je da se ukupne formiranjem udruženja ili zadruga, jer će tako moći da ispoštuju uslove.

U Evropskoj uniji recimo to je slučaj sa gotovo 98 odsto proizvođača koji su deo raznih takozvanih kooperativa. Ono što potencijalni korisnici trebaju znati jeste da ovaj program ipak nije namenjen malim ali ni velikim proizvođačima, već onim relativno većim .Glavni cilj IPARD 2 programa je unapređenje poljoprivrednog sektora uz pomoć konkurentnosti poljoprivrednih proizvoda.